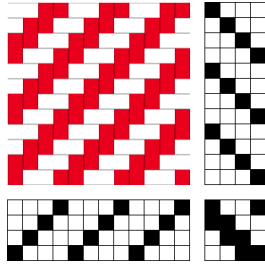

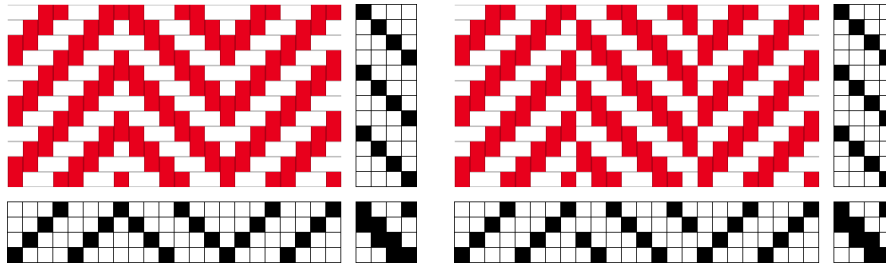
Diamantkypert – Diamond twill

Förvirrande vävstermer särskilt när man läser engelsk litteratur.

Vi börjar med de svenska termerna och ser på två olika bindningar med en 2/2 kypert. Jag ritar internationellt, markerad ruta betyder höjd varptråd. I skandinavien gör vi tvärtom!

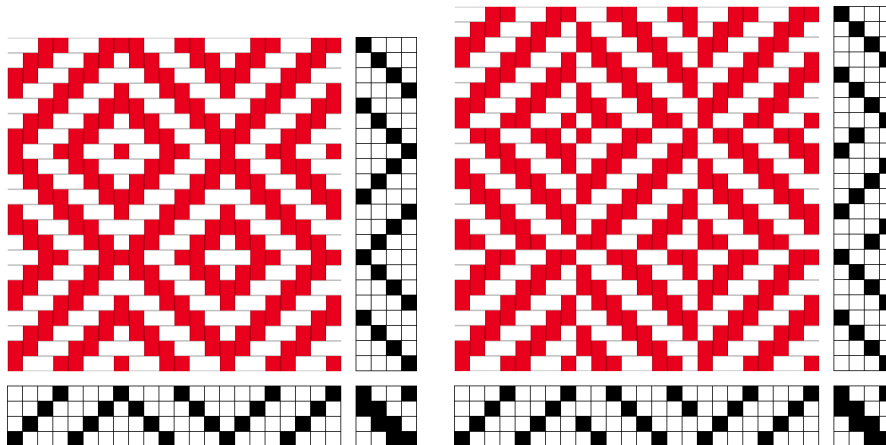

I en kypertbindning förflyttar sig inslaget en varptråd i sidled för varje inslag, man får de karakteristiska diagonallinjerna. 2/2 betyder att varptrådar och inslag går över två, under två.

Så kan vi vända kypertlinjerna på olika sätt.

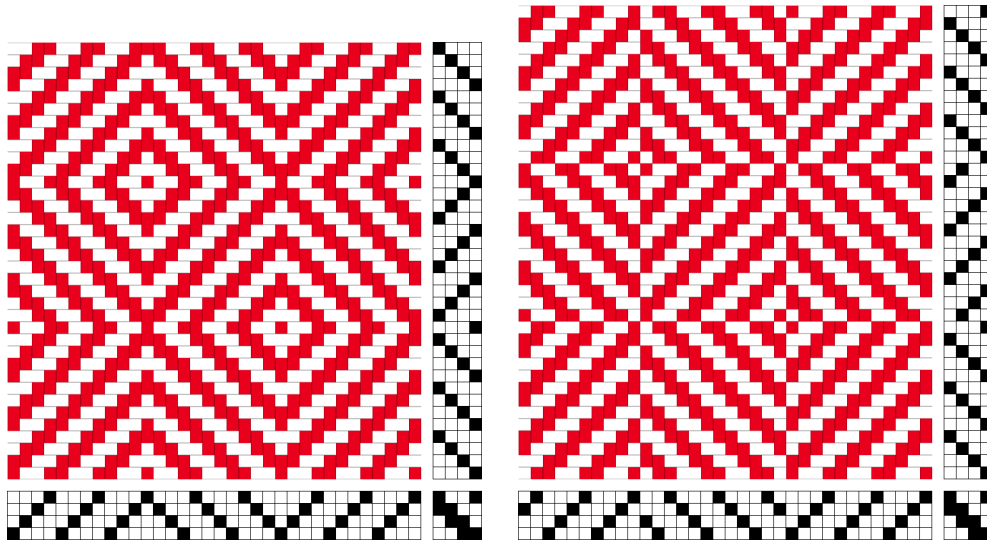
I den vänstra vänder diagonalen i spets, i den högra binder trådarna omvänt vid spetsen. Den kallas bruten-omkastad kypert och har vad man på vävspråk kallar skarp anslutning.

Så trampar vi samma som vi solvat.

Nu har vi till vänster en rutig spetskypert.

Till höger en rutig bruten-omkastad kypert och som brukar kallas diamantkypert.

Här är det lite fler trådar innan diagonalen vänder. Den till vänster brukar kallas gåsöga. Genom att sätta till några inslag vid vändningen får man samma mitt på alla rutor. Om diamantkyperten, till höger, har ett udda antal inslag, ser bindningen ut som i de flesta historiska tygerna.

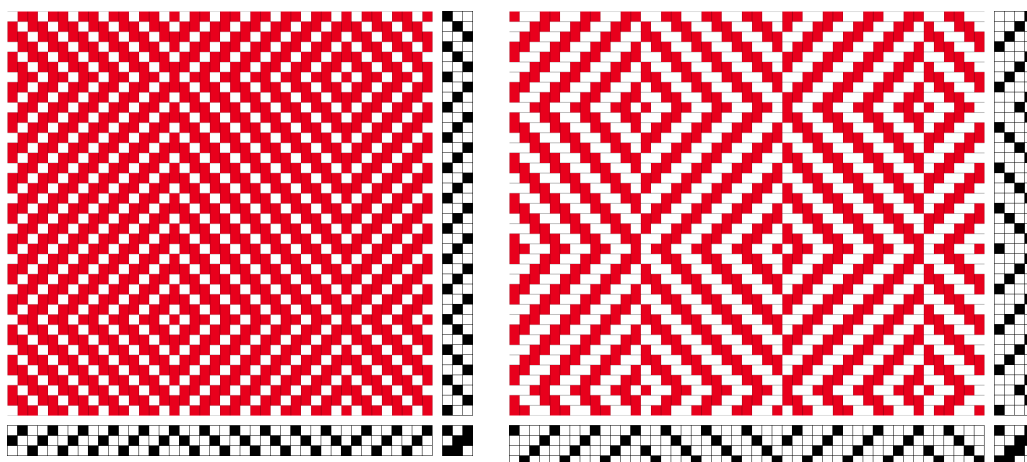
I spetskypert, med den här uppknytningen, blir det en del flotteringar över tre trådar. I diamantkypert, med samma uppknytning, blir det aldrig längre flotteringar än över två trådar. Ulla Cyrus-Zetterström skriver i Handbok i vävning: Skarp anslutning ger fasthet åt bindningen och skapar även en viss randighet i vävnaden som är till fördel för tygets "fall" om den kommer i varpriktningen.

Då har vi fått ordning på de svenska termerna:
 Rutig spetskypert – gåsöga
 Rutig bruten omkastad kypert - diamantkypert

Två exempel

Østergård, Som syet till jorden (Woven into the Earth, översatt från danskan).

I boken finns två exempel på rutig kypert. Fig 44, till vänster och fig 45 till höger.

Jag har ritat av dem i WeavePoint, så här kommer de med inredning! Fig 44 är avkortad. De finns på sidorna 70 -71.

Som syet till jorden

I beskrivningen av båda använder Else Østergård omväxlande namnen diamantkipper och rudekipper. Fig 44 kallas under bilden för diamantkipper. Rubriken över beskrivningen är ”Diamantkipper eller rudekipper”. Fig 45 kallas under bilden för rudemönster, men i texten för diamantkipper. Rubriken är Rudemönstret 2/2-kipper.

Fig 44 är en ren rutig spetskypert. En treskaft går inte heller att bryta så att det blir en skarp anslutning. Fig 45 är en blandning, på ena hållet (varpen?) bruten-omkastad, på andra (inslaget?) en spets.

Woven into the Earth

I den engelska översättningen används enbart diamond twill, utom under fig 45, där det står ”a square patterned 2/2 twill”.

Bender Jørgensen, Forhistoriske tekstiler i Skandinavien.

Här finns på sidan 14 bilder av de bindningar som hon funnit. De finns både med sina danska termer och översatt till engelska.

Spidskipper – Chevron twill (point repeat), Brudt kiper – Broken twill, Gåseøje – Lozenge twill, Krystalkipper – Diamond twill (broken diamond twill).

Danskarna kallar ibland "vår" diamantkypert för kristallkypert. Här har Bender Jørgensen förtydligt efter Diamond twill att den är broken.

Bindningsteckningen visar inte hur tyget ser ut.

I exemplet fig 44 är det en mycket tät varp 21 varptrådar/cm, 11 inslag/cm. Diamantkypert från Birka är också mycket varptäta.

Vad lär vi oss av de här exemplen

Man kan inte enbart av termen veta vad det är för kypert.

Man måste se en bindningsteckning för att vara säker.

Vi bör nog inte av de här exemplen från Grönland säga att det finns belägg för diamantkypert under den här tiden.

Den engelska termen Diamond twill ska man vara lite försiktig med. Det förekommer att man använder diamond twill för de två olika rutiga kypertbindningarna.

Pröva att googla på Diamond twill och välj att se på bilder!

Dessutom:

Det räcker inte att ett tyg är vävt med ”rätt” bindning. Varp- och inslagstätheter måste också stämma med originaltygerna.